

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הר"ג אבנר קוואס שליט"א

ביחד

מהי אהבה?

בטרם ניגש לבירור מעמיק ומקיף של האהבה ומשמעותה, נטפל בהבנה יסודית של מה זה לא-אהבה. בדרך לכך ננפץ מיתוסים מקובלים בהבנת המושג אהבה.

כשאנו נזכרים במילה אהבה, עולה לנגד עינינו סצנה מהסרטים בה אנו רואים שפת ים, שקיעה, ובני זוג רצים זה לקראת זה בהילוך איטי ...

זוגות נשואים יודעים שהסצנות האלו לא מציאותיות.

האהבה המצולמת של סרטי הוליווד היא אחיזה עיניים. כשרואים בסרט שלשחקן יורד דם... זה דם או קטשופ? כמו שהדם הוא קטשופ, כך גם ה-I Love You הוא קטשופ.

סקרים שפורסמו מראים שרבים מהשחקנים והשחקניות היסטאריים, התגרשו והתחתנו מספר פעמים. ואני שואל: אם השחקן מבין כל כך טוב ב-I Love You, אז למה הוא לא מחזיק מעמד עם אשה אחת?

אם השחקנית מומחית כזו גדולה ל-I Love You, אז למה היא לא מחזיקה מעמד עם גבר אחד? מדוע חיי הנישואים שלהם קורסים?

התשובה לכך פשוטה: אצל השחקנים האלו אין אהבה, אצל השחקנים האלו יש תאוה. כשהתאוה של השחקן באה על סיפוקה במקום אחד, הוא מחפש אותה במקום אחר... כשהגירוי כאן כבר לא מספיק חזק, אז הוא מחפש גירוי חזק יותר...

האהבה התחלפה בתאוה - אם אהבה זו תאוה, ואם אהבה זו משיכה פיזית, אז מה מותר האדם מן הבהמה? הרי גם החתול נמשך לחתולה וכן להפך, וגם הפר רץ אחרי הפרה וכן להפך. אז מה ההבדל בין האדם לחיה? לאדם יש נשמה, לאדם יש אישיות, מה שאין כן אצל החיה.

מי שחושב שהאהבה מתבטאת בחיבור פיזי, טועה. מי שמרגיש שכדי לאהוב הוא מוכרח לגעת, אז כדאי שידע שהוא לא אוהב אלא רוצה, נמשך, חושק או מתאוה, אבל לא דווקא אוהב.

בחור אחד אמר לי: אני לא אוהב אותה, אני לא נמשך אליה... בנשימה אחת. את התפישה הזו שאהבה ומשיכה הם היינו הך צריך לעקור!

נשבור מיתוס: אהבה לא קשורה לגוף, אהבה קשורה לנשמה. כשאדם מתחתן עם אשתו, הוא כורת איתה ברית של נשמות, של רוח. אהבה אמיתית בין בעל ואשה היא נפשית ורגשית, והיא מתבטאת בידידות עמוקה מאד.

(מתוך הספר 'ביחד')

פרשת השבוע

מעשה אבות סימן לבנים

"וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם לְגֹרֶם שָׁם ... וַיֹּאמֶר אֶל שָׂרֵי אֶשְׁתּוֹ הִנֵּה נָא יָדְעִיתִי כִּי אִשָּׁה פֶת מֶרְאָה אָתָּה ... וְאָמְרוּ אֲשֶׁתּוֹ זֹאת וְהָרְגוּ אֹתִי וְאֶתְּךָ יָחִיד. אָמְרִי נָא אֲחֹתִי אֶתְּ לַמֶּעַן יִיטֵב לִי בְּעִבְרֹתָ וְחִתָּה נִפְשִׁי בְּגִלְלָתְךָ."

בענין ירידת אברהם אבינו למצרים ישנן מספר תמיהות:

א. מפני מה ירד אברהם אבינו למצרים ולא בטח שהקב"ה יאכילהו גם בארץ ישראל?
ב. מדוע אברהם אבינו מסכן את אשתו בהליכה לבית פרעה, והרי על גילוי עריות נאמר: "ייהרג ואל יעבור"?

ג. "לַמֶּעַן יִיטֵב לִי בְּעִבְרֹתָ" - פירש רש"י יתנו לי מתנות. כיצד יתכן שאברהם אבינו ששונא מתנות מחכה שפרעה יתן לו מתנות?

ד. "יִיטֵב לִי בְּעִבְרֹתָ וְחִתָּה נִפְשִׁי בְּגִלְלָתְךָ", היה לו לדאוג קודם לחיים ואחר כך למתנות. למה הוא מקדים את המתנות לחיים?

הרמב"ן כתב תשובה אחת לכל השאלות הללו והיא מסבירה את הכל. הרמב"ן כתב בשם המדרש שהקב"ה אמר לו: 'צא וכבוש הדרך לבניך'. מעשי אבות סימן לבנים, מה שאירע לאבות יארע לבנים. לעתיד לבא ירדו בני ישראל למצרים מפני הרעב. ולכן הקדים הקב"ה תרופה למכה וגם אברהם אבינו יורד למצרים מפני הרעב.

שרה נלקחה לבית פרעה וגם בנות ישראל נלקחו, שנאמר "וְכָל הַבָּת תִּתְּיוּן". פרעה קיבל נגעים גדולים על דבר שרי אשת אברהם אבינו וגם פרעה שמלך בימי משה ספג עשר מכות.

פרעה אמר לאברהם אבינו "הִנֵּה אֲשַׁתְּךָ קַח וְלֵךְ", גם פרעה אמר למשה "קוּמוּ וְצֵאוּ מִתּוֹךְ עַמִּי". וְלֹאֲבָרְךָ הִיטִיב בְּעִבְרֹתָ, ועל יציאת מצרים כתוב "וַיֵּצְאוּ בְּרֶכֶשׁ גָּדוֹל". פירוש זה עונה ומתרץ את כל השאלות ששאלנו.

ולגבי סיכונה של שרי בהליכתה לבית פרעה, כתב הרמב"ן בשם הזוהר שמדבר זה אברהם אבינו לא חשש כי ראה מלאך מלווה אותה, ואותו מלאך הכה את פרעה בלילה ההוא.

עכשיו גם מובן מדוע אברהם אבינו אמר 'יתנו לי מתנות' כאשר הוא בעצמו שונא מתנות, כי כל זה היה אך ורק כדי לקבוע מעשה שבנינו יצאו בְּרֶכֶשׁ גָּדוֹל.

'השארית יהודה' כתב הסבר נוסף מדוע הקדים מתנות לנפש. הגמרא במסכת תענית מספרת: בימי רבי שמואל בר נחמני היה רעב ומגפה. נשאלה שאלה על מה להתפלל? והועלתה אפשרות להתפלל שתפסק המגפה ולסבול רעב.

אמר להם ר' שמואל בר נחמני נתפלל על הרעב שיפסק וממילא נקבל חיים. שנאמר "פֹּתַח אֶת יָדְךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רֶצוֹן". נותן המזון יתן גם חיים. הוא הדין גם בעניינינו שאברהם אבינו אמר לשרה יִיטֵב לִי בְּעִבְרֹתָ כלומר ייתנו לי מתנות ומזון וממילא זה יהיה לחיים.

הרב דסלר כתב שבאותם ימים שאברהם אבינו היה במצרים הוא שבר את הקליפה הקשה שמשכחת את באי מצרים מלצאת ממנה. כמו שנלמד בספר שמות, כדי שבניו יכנסו ויצאו.

שבת שלום ומבורך

אבנר קוואס

האישה מחייגת לבעלה. יוסי: אני לא כל כך מרגישה טוב.
יוסי: ברוך הוא וברוך שמו! אשתו: מה?? אתה שומע טוב??
אני לא צוחקת! עוד רגע אני מתעלפת! יוסי: אמן
אשתו: אני לא מאמינה! אני מתקשרת לאמבולנס,
חכה שאני אגיע לבית חולים והם יתקשרו אליך..
נראה מה תגיד אז! יוסי: יתגדל ויתקדש שמיא רבא..
אשתו: מה?? ?? אין בעיה! משם ישר לבית דין! מנתקת את השיחה.
כעבור 5 דק', הבעל מחייג...
אשתי: אשתי, מה אמרת מקודם? הייתי במנחה, לא שמעתי כלום.

הענשה

נרחיב מעט. כשהורים נותנים פקודה לילד הפקודה חייבת להיות ברורה גם להורה וגם לילד. ואם הוא יפר אותה הוא יהיה מוכן נפשית לקבל עונש, ולא ישנא את נותן העונש. אבל אם ההוראה היתה מטושטשת ולא נראה קו ברור, אז אסור להעניש את הילד אם הוא עבר על כך.

נתי נכנס בסערה למטבח ואמר לאמא במהירות: אמא אני חייב לרדת למטה, החברים שלי קוראים לי. אמא את מסכימה? תגידי 'כן' כולם שם... האמא נלחצה ואמרה בטון הססני: לא כדאי... הילד קלט את ההססנות והסביר לעצמו: לא, זה כדאי. וירד למטה. כשהוא חזר הביתה, נזפה בו אמא ואמרה: אמרתי לך לא לרדת למטה, אתה לא ממושמע, עכשיו תקבל עונש. קוראים יקרים, שמתם לב להוראה המטושטשת והלא החלטית? עונש במקרה כזה הוא עוול.

בסיטואציה כזו, כשלא יודעים מה לענות, אומרים לילד: בינתיים אתה לא יורד, כשאחילי אחרת אומר לך. כאן הקו ברור לגמרי והילד ימתין. נשאלת השאלה: כיצד אנו ההורים נדע אם ההוראה שלנו ברורה או לא?

צריך לזכור שלילד יש נשמה. הנשמה היא בת חורין ולא אוהבת לקבל מרות. לנשמה יש בחירה חופשית והיא לא רוצה להיות מוגבלת.

אף אדם לא אוהב לקבל עונש כי זה מגביל את חירותו. וכשמענישים צריך לקחת את זה בחשבון.

אם נפנים שנשמת הילד היא בת חורין, ואנחנו רק צריכים להגיש לה עזרה, הרי שהעונש יהיה מעודן יותר וקולע למטרה ואז נשיג את התוצאות הרצויות.

לכל אדם בעולם ישנה נקודת אמת שנקראת מצפון. כתב הרב דסלר שהמילה 'מצפון' מקורה במילה 'מצפן'. והמצפן תמיד מורה לאדם את הדרך הנכונה.

גם לילדים ישנה נקודת אמת כזו. כל אדם מוכן לקבל עונש כאשר ברור לו שהוא חצה קו אדום. אבל אם בעיניו לא היה קו אדום שאותו הוא חצה, והוא נענש על זה, הוא יהיה ממורמר ומתוסכל וישנא את נותן העונש.

סיפור לשבת

המקובל ר' יהושע שרבאני זצ"ל

מסופר כי אחר פטירת המקובל ר' אברהם עדס, שתפילותיו עשו פירות תמיד ולא הושבו ריקם, היה הגאון ר' עזרא עטיה דואג בלב, למי יפנו מעכשיו, מי יוכל לעתיר בעדס, וגילו לו בחלום: "לכו אל ר' יהושע שרבאני אשר נפתחו שערי שמים לתפילותיו."

בספר "אורח צדיקים" מובא כי בתקופת שלטון התורכי בארץ, גזר מושל העיר לפנות חלקים משכונת "בית ישראל" מתושביה כדי להפוך את האזור לשטח צבאי. תושבי המקום, וביניהם הרבה תלמידי חכמים וצדיקים ראו בדבר גזרה קשה בכך שיאלצו לגלות לשכונות מרוחקות ולהתנתק מאוירת חיי תורה וקדושה ששררה בשכונת בית-ישראל.

בצר להם פנו לר' יהושע בבקשה שיבטל את הגזרה על ידי שיעטיר בתפילותיו כלפי שמיא. רבי יהושע נאות לכך וביקש להודיע שביום פלוני יתאספו הקהל בביה"כ לביטול הגזרה. כשהתאסף הציבור בבית-הכנסת, ניגש הצדיק לפני התיבה והחל לומר עימם את תפילת "והוא רחום" מתוך התחנון הנאמר בימי שני וחמישי. זמן קצר לאחר שסיימו תפילה זו, ירד הרב מהתיבה ופנה ללכת לדרכו.

נדחמו הקהל, שהרי חשבו כי מצפה להם יום ארוך של תיקונים ותפילות. אל מול פני הקהל פנה אליהם הרב ואמר: "אל תדאגו. הגזרה כבר בוטלה!". לא חלפו ימים אחדים, והנה נודע כי אותו מושל רשע שגזר את הגזרה התנגש חזיתית בקיר ונמחץ למוות ברכבו החדש, בזמן שלמד לנהוג. בכך בטלה הגזרה וירד העניין מעל הפרק.

בתקופת מלחמת ששת הימים, חכם יהושע היה גר בשכונת בקעה, ובנו היה גר בשכונת זיכרון משה, וכל אחד דאג לשלומו של השני. בנו שידע שאביו ודאי דואג לשלומו, משום כך למחרת ההפגזות מיד נסע לבקעה לבקרו, כשבנו נכנס לפתח הבית אמר לו אביו: "גילו לי בחלום שאתה תבוא אליי היום, ברוך הבא!".

הרה"ג עובדיה יוסף סיפר שפעם אחת בא לכותל המערבי ביום שישי בזמן השובבי"ם להתפלל, ומצא שם את ר' יהושע, וכשראה ר' יהושע את הרב, בענוותנותו ניגש אל הרב וביקש שיברך אותו. אמר לו הרב עובדיה: "כבודו יברך אותי, שאתה נמצא שבוע ימים בצום ובסיגופים". שכן כך הייתה דרכו של הרב בזמן שובבי"ם.

באחת הפעמים, כשהיה בבית-הכנסת "אור החיים" בעיר העתיקה, התבודד עם בוראו והתפלל שיעזור לו לתת אוכל לעולליו, מפאת שמצבו היה דחוק ביותר. בהיותו סגור בחצר בית-הכנסת, נשען על מצחו, והנה רואה הוא אדם שלא מכירו, פותח את דלת החצר, נכנס ושם לו כסף בידו ויוצא ונעלם, האם היה זה אליהו הנביא?

סיפר רבנו אליהו פנחסי על סיפר ששמע ממור"ר אביו, הרה"ג שמואל פנחסי ששמע מפי הרב שרבאני זצ"ל: באחד הימים נפוצה שמועה בין האברכים שהגאון החכם ר' יוסף חיים זצ"ל בכל מוצאי שבת זוכה לגילוי אליהו הנביא ולומד עמו, ולכן היה מסתגר בחדרו בעליה לבלי יוצא ובא, והיה כותב שם את חידושיו.

החליטו האברכים לברר אם יש אמת בשמועה, וסיכמו ביניהם לשלוח את ר' יהושע שהיה נער והיה מבאי ביתו של הגאון (שזכה להיכנס לגאון בכל עת שיחפוץ, ללא צורך לבקש רשות תחילה) מצויד בקושיא חזקה, ויזרוהו לילך אצלו במוצאי שבת ולהיכנס אצלו ישר בלא הודעה מוקדמת כדי שיזכה להציץ ולראות פני אליהו הנביא.

הלך ר' יהושע וכשהגיע אל העלייה טיפס במהירות, בעודו במדרגות, יצא ר' יוסף חיים מתוך חדרו ואומר: "באשר לקושיא הזו והזו התירוץ הוא כזה וכזה". וישלחו ולא אפשר בידו לראות את המתרחש בחדרו.

(עין חמד)

תכנית רדיו 'ביתנו החדש' עם הרב אבנר קוואס

כל יום רביעי

בין השעות 21:10 - 23:00

רדיו קול ברמה תדרים

92.1FM / 104.3FM / 105.7FM

ספרי הרב אבנר קוואס שליט"א

ניתן לרכוש בכל חנויות ספרי הקודש

ובטלפון 02-5370271

